

Homo Deus en andere toekomstverhalen

3

Petra Bolhuis & Theo Meereboer

Maieutiek 2018

Antropoceen

We leven in het antropoceen (Harari gaat uit van al 70.000 jaar) omdat de mens de grootse bron is van ecologische veranderingen.

“Op dit moment is meer dan negentig procent van de grote dieren op de wereld (dieren die meer wegen dan een paar kilo) ofwel mens, ofwel vee.” (H 84)

We hebben al meer invloed dan een ijstijd! De invloed neemt toe omdat we ingrijpen in DNA en omdat we anorganisch leven gaan creëren.

Maieutiek_2018 HomoDeus-3

Antropoceen, de naam

“Samen met een aantal collega's schreef Crutzen in 2011, ongeveer tien jaar nadat hij met de naam naar voren kwam, het volgende: De term 'Antropoceen' suggereert: 1. dat de aarde nu uit haar huidige geologische tijdvak, dat Holoceen genoemd wordt, wegtrekt, en 2. dat menselijke activiteit grotendeels verantwoordelijk is voor dit vertrek uit het Holoceen, dat wil zeggen, dat de menselijke soort een mondiale geologische kracht op zichzelf is geworden.” (René Bos dwalen in het antropoceen 35)

Maieutiek_2018 HomoDeus-3

Natuur en cultuur

- Jager-verzamelaar → animisme (kinderen van de slang),
- Agrarische revolutie → theïsme; goden die mens boven de natuur uittillen,
- Wetenschappelijke revolutie → secularisatie, Homo Deus →
- De mens krijgt macht over de natuur door onnatuurlijk gebruik van het natuurlijke, maar gaat ook zichzelf in twijfel trekken door 3 grote krenkingen. (door Copernicus, Darwin en Freud)

Maieutiek_2018 HomoDeus-3

Antropoceen is een probleem

“Er was eens een grappenmaker die zei dat de mens het enige wezen is waarbij intelligentie van een collectief tot op een individueel niveau kan afdalen en dat dit een fout was die de evolutie niet een tweede keer zou maken, want al die individuele intelligentie heeft geleid tot collectieve waanzin.” (René Bos 83)
(is vermoedelijk S. J. Gould)

Maieutiek_2018 HomoDeus-3

Techniek in de mens

Drie krenkingen van de mens waren een theoretische uitdaging maar zijn nu ook praktische uitdaging. Wij zijn omgeven door uitvinding van menselijke hand die het mens-zijn letterlijk (verder) veranderen en de evolutie ter hand kunnen nemen. De Mul noemt dit; 'Versmeltende technologieën', omdat ze niet alleen met elkaar maar ook met de mens zullen versmelten. (in J. de Mul kunstmatig van nature)

Maieutiek_2018 HomoDeus-3

Mensen als evolutionaire wezens

Hoe verhoudt zich de positie van de mens tot de natuur?

Cultuur ontstaat als een coping mechanisme t.o.v. de natuurlijke omstandigheden.

Cultuur staat dan tegenover natuur.

Nu komen we tot de ontdekking dat wij deel van de natuur zijn; maar dan is cultuur ook deel van de evolutie.

Maleutiek_2018 HomoDeus-3